

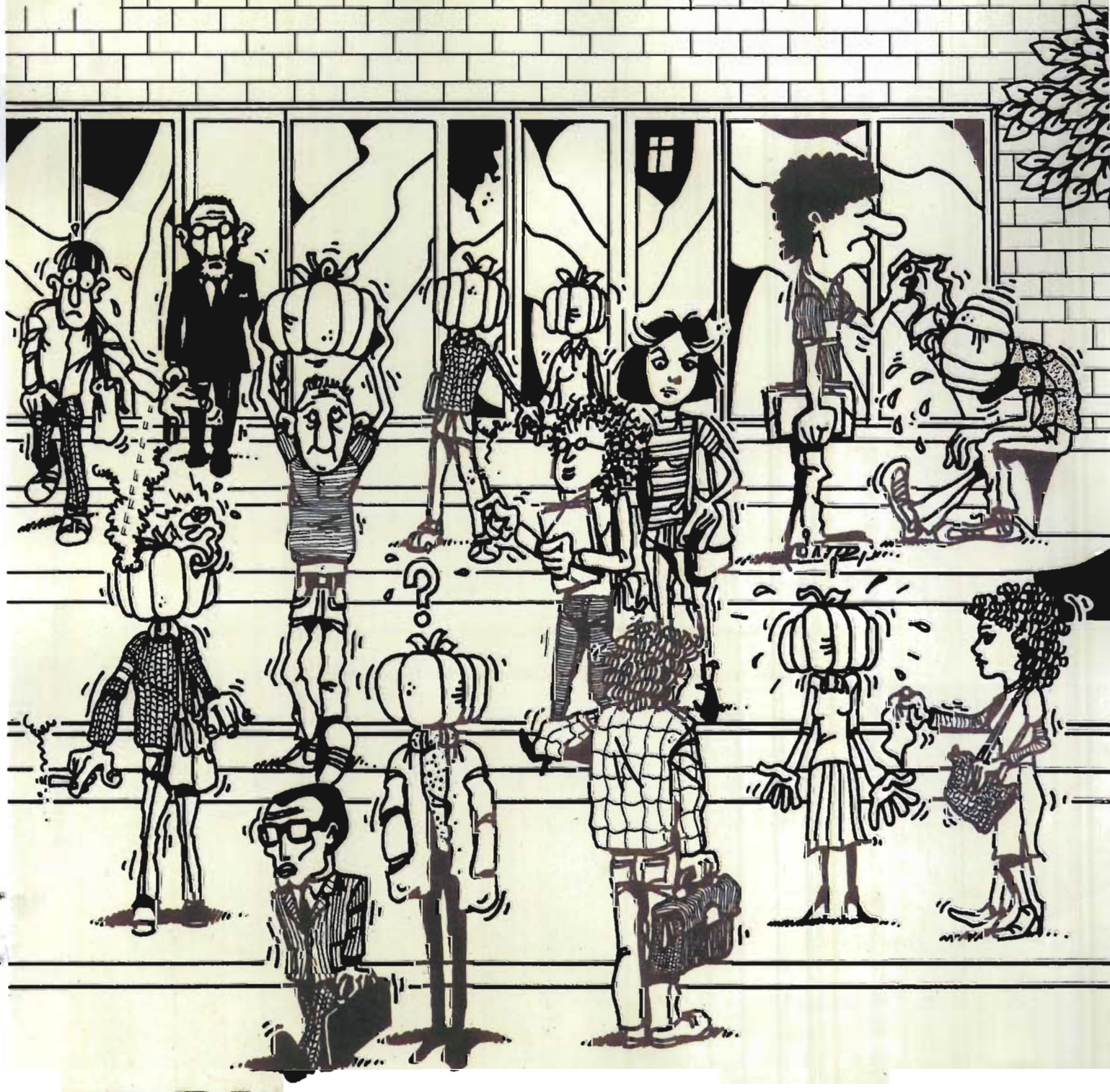
PLANTIA 8

Revista de Físiques

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Biblioteca de Física i Química

Manel J. 80

PLANTA 8

Revista de la Facultat de Física
nº10 Maig 1980. Edita C.A.F.

SUMARI

Editorial	3
Ciència i Tecnologia	4
Facultat	8
Entrevista	12
Fons	18
Creació	20
Cultura i humor	26

REDACCIÓ

Josep Olagorta	Ricard Rovira	Leonor Tarrasón
Carlota Oliver	Toni Serrallonga	Joan Valls
Jordi Ortín	Gemma Sasé	Jordi Viñals

EDITORIAL

A REVEURE !

Quan un dia, a començaments de curs, comentava amb uns companys de classe que s'estava confeccionant el primer número d'una revista de la nostra facultat, a algú més o menys gràcies se li va acudir de dir-me que la cosa no podia funcionar en una facultat de Ciències. Jo, com que no coneixia l'experiència d'altres anys, no vaig poder fer res més que discrepar ideològicament amb ell.

El primer propòsit que va tenir l'equip de redacció va ésser intentar que la gent redescobris aquest mitjà de comunicació i, a partir d'aquí, s'hi iniciés una participació molt més intensa que a anys anteriors, no solament a nivell d'alumnes, sino de qualsevol estament interessat en participar-hi.

Quant a les meves inquietuds personals, esperava que s'arribés a obrir algun debat a la revista sobre coses molt nostres, com poden ser un pla d'estudis, el tipus d'ensenyament o d'altres temes potser més vitals. Debats no se n'ha obert cap, però potser era molt demanar només amb tres exemplars durant tot el curs. Em cal dir amb respecte a això que en un principi el propòsit era més ambiciós, però el temps no s'atura i no ens ha fet cap concessió.

Ben cert és, però, que d'articles n'hem rebut molts. Hem parlat de la revolució iraní, passant per la LAU, acabant amb algunes entrevistes i per si encara no fos suficient hem organitzat alguna trifulca amb la llengua. Uns quants hi hem dit la nostra, i una resposta o altra hem rebut, bé per escrit, bé en directe. I crec que quan la gent respon a una determinada crida d'aquesta manera, o simplement preguntant el dia que sortir el proper número, és perquè troba que malgrat de tenir alguns errors, val la pena ajudar per a que aquest mitjà d'expressió arribi a ser el que realment tots volem que sigui.

Agraïm la col·laboració de tots els que ens han ajudat a que sortissin els tres números de la revista: a en Juan Manuel, el nostre astrònom, a en Yus i l'abominable, encara que aquesta vegada no han arribat a temps, a l'Oriol Puig i Godes i les seves divagacions costumbristes, a en Charlie Watts (potser nosaltres érem els únics que no havíem reconegut encara els seus mèrits), al "Wagens" per el seu bon humor i al Pepe Anadón pels seus contes, al Ricard i al seu sempre promés i encara no rebut informe sobre les nuclears, al Eugeni-comissió-econòmica-de-la-CAF perquè es belluga molt més que els que haurien de fer-ho; i, finalment, a tots aquells que d'una o altra manera han contribuït a que aquesta revista, ben vostra, hagi pogut tirar endavant.

Solament m'agradaria dir-vos que malgrat que el curs s'acaba, PLANTA 8 continuarà si així ho volem i si no ens adormim esperant que siguin els altres els qui es facin càrrec de tot. El balanç final, però, l'hem de fer tots, i mesurar si l'esforç te algun sentit.

Jo crec que sí.

RESIDUOS NUCLEARES : EL ESPACIO COMO OPCION

Uno de los temas de permanente actualidad y más altamente polémico, es el almacenaje y aislamiento de los residuos nucleares no reciclables, dentro de todo el contexto de la utilización de la energía nuclear como recurso energético.

La preocupación por el tema es palpable en la opinión pública de los países libres, lo que pone de manifiesto que las soluciones dadas al mismo hasta ahora no son suficientemente satisfactorias.

Por lo tanto, es preciso reflexionar con seriedad e imaginación para encontrar un método de almacenaje seguro y eficaz a largo plazo.

Una solución rápida y simple -se me dirá- es no producir residuos, es decir, renunciar a la energía nuclear. Es una solución que yo calificaría de simplista y poco inteligente, pues existe una situación de hecho que hay que afrontar y que aumentará en el futuro. (Evidentemente, una discusión a fondo de este punto se enmarca en un análisis mucho más amplio de las distintas concepciones políticas, económicas y filosóficas del mundo que cada uno posea; por lo que el lector me permitirá partir de esta situación de facto que nos rodea).

Una segunda salida pudiera ser el perfeccionar los métodos actuales de aislamiento, o incluso que un avance tecnológico poco previsible permitiera convertirlos en inocuos.

Frente a ellas, en diversos círculos astronáuticos se empieza a pensar en una alternativa más esperanzadora: se está empezando a hablar del espacio como opción.

Desde luego, no se trata de una opción barata ni sencilla (pues no es el caso de ir desperdigando por ahí irresponsablemente aquello que nadie quiere en la Tierra), pero sí tecnológicamente posible. Y esto quizá sea lo más importante.

Lanzada la idea, la dinámica propia del mundo científico ha hecho proliferar rápidamente los estudios y cálculos, barajando varias alternativas (escape del sistema solar, situación en órbitas estables, establecimiento de depósitos lunares, puntos troyanos lunares, etc), estudiando costos, riesgos y tecnología necesaria.

No es mi propósito analizar ahora cada una de ellas (al parecer una de las "mejores" es el depósito lunar), sino plantear una serie de criterios básicos que, a mi juicio, son previos a un análisis tecnológico.

¿Es lícita la opción espacial? O en otras palabras, ¿puede el hombre romper el "equilibrio ecológico" espacial almacenando material "terrestre" fuera de la Tierra? La respuesta, en cuanto entendamos la realidad como una fuente de recursos para el hombre, ha de ser sí, siempre que se haga responsablemente.

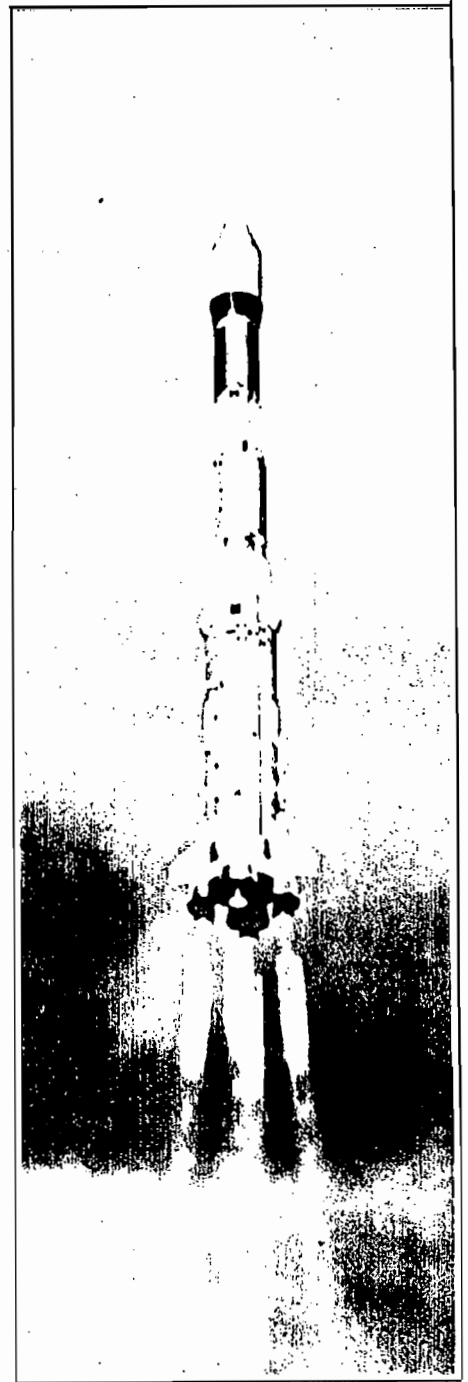
Ello quiere decir, que no será ético expulsar un material potencialmente peligroso fuera del sistema solar donde estará fuera de nuestro control; que su situación no deberá condicionar ninguna utilización futura de regiones del espacio (por ej, en órbitas que impidan viajes futuros, o almacenajes sin blindaje adecuado que contaminen una determinada región); o que puedan alterar condiciones ambientales favorables a procesos vitales extraterrestres.

En segundo lugar, hay que plantear unos criterios de seguridad: el material no debe poder regresar nunca incontroladamente a la Tierra; el blindaje ha de soportar cualquier posible accidente en el lanzamiento y transporte; la situación de los residuos en el espacio no puede ser una puerta falsa al almacenaje de armas o material bélico fuera de la Tierra (lo cual exige una concepción internacional de la propiedad de los residuos y un estricto y veraz control de los mismos -esto, claramente, será lo más difícil de conseguir-); y, paralelamente, su localización y vigilancia ha de impedir que puedan llegar a manos irresponsables (como grupos terroristas o gobiernos insensatos).

Finalmente, los residuos han de poder ser reutilizables (como riqueza de la humanidad que son) con el mínimo costo.

Todas estas consideraciones nos indican que la opción espacial puede no estar cercana en el tiempo, pero que si queremos que sea una solución "auténtica" al problema debemos empezar a reflexionar sobre ella desde ahora.

A parte de un buen ejercicio filosófico y tecnológico, supondrá para aquellos que creemos en la astronáutica, la satisfacción de cooperar a superar un grave dilema para una fuente de energía tan lícita como las demás.

Juan Manuel Pérez (49)
A.A.E.

Los que deseen ingresar como socios en la Agrupación Astronáutica Española, pueden dirigirse a la c/Rosellón, 134 entlo 2º, tel. 3230248

Energia i desenvolupament

El tema de l'energia nuclear és potser un dels que es debateix més públicament. De vegades, quan se'n parla, es diu que és un problema tècnic, un problema d'extirpar unes mesures de seguretat sobre: l'emplaçament, el transport de residus, l'emissió de residus, les qüestions tecnològiques del reactor i d'altres.

Jo no nego que això són problemes importants, i que s'han d'exigir unes condicions de seguretat màximes en tots aquests aspectes; però hi ha una sèrie d'aspectes que implica l'elecció nuclear que de vegades no es tenen en compte, o que s'intenten amagar enmig de moltes gràfiques, números, rendiments i kilowats.

Quan els grans monopolis i els estats capitalistes comencen llur producció d'energia nuclear, es degut, crec jo, a que el seu desenvolupament necessita d'una energia que el sistema clàssic no els hi podia donar. Aquest desenvolupament té una base molt senzilla: aconseguir un guany, per a ells, naturalment, encara que per aconseguir-ho hagin de passar per sobre de les persones, la natura o el que sigui. Sota aquesta òptica l'energia nuclear és fonamental per a garantir aquest model. El desenvolupament nuclear potencia una societat: centralitzada, militaritzada, destructora del medi ambient, que tendeix a augmentar l'atur.

Una argumentació, a més d'altres de tipus tecnològic, per defensar aquest model de producció energètica, és que la construcció de centrals nuclears dona llocs de treball. No cal aturar-se molt per veure que això està molt lluny de ser cert. Sota la seva visió es creen llocs de treball, i això és just a reconèixer-ho, però el que també s'ha de veure és quant costa un "lloc de treball nuclear", sabent que una central costa de l'ordre d'alguns cents de milions. És a dir, es creen llocs de treball però amb una inversió molt elevada, que invertits d'altra forma, crearien molts més llocs de treball.

Les centrals nuclears que es construeixen són sempre grans productors d'energia (les que es fabriquen són de l'ordre dels mil megawatts; això respon d'una banda als seus interessos de potenciar sols determinades zones, on es concentren gran nombre d'indústries, i d'altra banda al de les elèctriques, que els permet un control més estret sobre l'energia. Una producció d'energia descentralitzada, composta de petites unitats productores, s'escaparia molt fàcilment d'aquest control, i permetria un control popular més estret. És per això que critico la centralització energètica, tant la nuclear com la solar, encara que aquesta última crea molts menys problemes de contaminació i radioactivitat.

La producció energètica nuclear ens porta a una societat més militaritzada. Per què? Doncs d'una banda l'obtenció de plutoni, amb la consegüent producció de bombes atòmiques, relaciona ja directament la producció nuclear amb tot l'engranatge militar; també s'ha de considerar tota la vigilància de la central per evitar qualsevol cosa, i sobretot per a vigilar-la quan es "desmantela".

Quan he començat l'article ja ho deia que a més d'altres crítiques "tècniques" a la qüestió nuclear, hi ha una crítica més amplia que engloba tot aquest model de creixement caòtic en el que l'energia nuclear n'és una peça més.

Toni (3er i 4art Curs)

FISICA VS. MATEMÀTICA?

Nosaltres com a estudiants de físiques estem bastant condicionats en la nostra vida intel·lectual, per les Matemàtiques, car juguen un paper fonamental dins del nostre esquema de pensament. Possiblement aquesta influència de les Matemàtiques és diacrònica atès que fins a principis de segle eren una única disciplina. A partir de la revolució tecnològica hi va haver un constant augment de l'especialització, el qual va portar a la separació de la ciència físico-matemàtica en dues disciplines.

Actualment, com a conseqüència del distancament entre físics i matemàtics, els estudiants ens veiem també lògicament desconnectats. És per això que proposariem la creació d'un grup obert format pels estudiants de Física (especialment els qui es dediquen o es dedicaran a la Física Teòrica) i de Matemàtiques que hi vulguin pertànyer, els objectius del qual, serien, a curt termini, fomentar el contacte entre estudiants d'ambdues carreres i obrir una línia comuna de treball amb la qual poguéssim aprofitar els coneixements d'ambdues matèries i obrir noves perspectives. Els objectius a més o menys llarg termini vindrien determinats per les inquietuts dels possibles integrants del grup.

Ja ens hem posat en contacte amb estudiants de matemàtiques: els que volgueu de vosaltres només cal que ens ho digueu; de tota manera, el principi del curs vinent ho anunciarem oportunament.

Jaume Carot, 3er Matí.
Joan Valls, 3er Matí.

UNIVERSITAT DE BARCELONA
PLANTA 0-7

Biblioteca de Física i Química

La llengua catalana a la universitat, la nostra facultat

La catalanització de la Universitat ha estat una fita principal en totes les il·lufites per l'Autonomia de Catalunya des de principis de segle. Ja a l'any 1903, el primer Congrés Universitari Català, i a l'any 1918 el segon Congrés Universitari Català (1), exigien la catalanització de la Universitat, i sentaven les bases del que hauria de ser la normalització lingüística a la Universitat Autònoma.

Els textos dels dos primers C.U.C. com a projectes d'Autonomia Universitària es materialitzaren en l'Estatut d'Autonomia de la Universitat de Barcelona de l'any 1933, que en el seu article tercer, deia (2):

"La Universitat Autònoma de Barcelona, atenint-se al que perceptuen els arts. 49 de la Constitució de la República, 7^a. de l'Estatut de Catalunya i 5^a. del Decret del Irt. de Juny del 1933, acollirà en recíproca convivència les llengües i cultures castellana i catalana en igualtat de drets per a professors i alumnes, sobre la base del respecte a la llibertat dels uns i dels altres per a expressar-se en cada cas en la llengua que prefereixin."

De la lectura del paràgraf anterior en deduïm una voluntat clarament integradora de les dues cultures, castellana i catalana, que se sintetitza d'una manera força senzilla: "llibertat d'expressió lingüística".

La catalanització de la Universitat, durant els anys de l'Autonomia, fou molt desigual segons les facultats. Així, el curs 1933-34 donava la següent estadística de l'ús del català a les aules (3): Filosofia 60%, Medicina 50%, Dret 30%, Ciències 1% i Farmàcia 0%. Aquestes dades es corresponen paral·lelament amb l'interès que les diferents facultats havien pres en el procés de reconstrucció de la Universitat Catalana.

Després del trist parèntesi del franquisme, no és fins a l'obertura del curs 1976-77 que el Rector Jiménez de Parga declarà la cooficialitat de les llengües catalana i castellana a la Universitat de Barcelona.

Ara ens trobem en un moment crucial en la dinàmica catalanitzadora a la Universitat. En aquests moments, la tesi integradora que triomfà als anys 30 té una formulació ben recent en la declaració de la Junta de Govern de la nostra Universitat el passat 2 de Maig (4):

"...De la Constitució i de l'Estatut es desprèn una clara doctrina de convivència de les llengües catalana i castellana dins la comunitat universitària, convivència que s'explicita en el respecte recíproc de catalanoparlants i castellanoparlants davant l'ús de la llengua que no els és pròpia, en la igualtat de drets reconeguts als uns i als altres i en la llibertat que té cada universitari de fer servir la llengua de la seva preferència.

... Seria absurd haver de pensar en un desdoblament sistemàtic de totes les assignatures que formen els ensenyaments, no solament per raons de pressupost (seria un encairament innecessari) i de locals (no hi hauria prou aules), sinó sobretot perquè una mesura així tendria a consagrar l'existència de dues comunitats separades dins un mateix espai, cosa que no s'avé amb l'esperit que ha de presidir la reconstrucció del país."

A la nostra Facultat de Física, la utilització del català a les aules la podem veure reflectida en una estadística recent, del curs 1979-80 (5), de la qual obtenim les hores de classe setmanals per cursos donades en català i en castellà:

	CATALÀ		CASTELLÀ	
	teoria i problemes	pràcti- ques	teoria i problemes	pràcti- ques
1er curs	3	12	63	0
2on curs	31	18	11	3
3er curs	12	12	28	8
4rt curs	38	17	49	14
5è curs	29	19	60	33

Observem que en el primer curs, només el 4.5% de les classes de teoria i problemes es donen en català, tot i abundar-hi els professors catalano-parlants. Un fet que també es constata llegint l'estadística és que algunes especialitats són donades exclusivament en castellà, malgrat haver-hi, com abans, molts professors catalano-parlants.

De la mateixa estadística n'extreiem també que, mentre el percentatge de professors habitualment castellanoparlants que donen llurs classes en català és d'un 0%, el percentatge de professors habitualment catalano-parlants que donen llurs classes en castellà és encara del 50%.

Aquestes dades fan referència únicament a un aspecte, més aviat extern, de la normalització del català. Una anàlisi més completa exigiria moltes dades que actualment desconeixem. Tot i així, podem reconèixer que la situació és bastant llunyana, encara, del que seria d'esperar en la Universitat Catalana.

Una dificultat indubtable rau en el fet de què una nombrosa part de l'alumnat actual no ha rebut, al llarg de la seva formació, un ensenyament regular del català. També cal dir que alguns estaments del professorat han estat per ara força impermeables a l'entusiasme per la catalanització. És d'esperar que aquestes anormalitats desapareixeran aviat. En aquest sentit, és important que la Facultat com a institució assumeixi un paper motor de la catalanització, cosa que fins ara no ha fet en absolut.

És necessari que la Facultat manifesti públicament la seva decidida voluntat d'impulsar la catalanització a tots els nivells: així, ha de promoure al màxim l'ús oficial del català, especialment en les seves comunicacions públiques.

La Facultat ha de procurar facilitats per a la docència en català, i ha de responsabilitzar-se de les dificultats que puguin trobar els alumnes mal preparats en la nostra llengua, organitzant, si és precís amb el seu pressupost, les classes de català que calguin.

Joan Esteve, Josep Mª Pons,
professors.

Bibliografia.

- (1) Els Congressos Universitaris Catalans. Col·lecció TEXTOS, Ed. Undarius, Barcelona 1977.
- (2) L'educació a Catalunya durant la Generalitat 1931-39. Ramon Navarro. Llibres a l'abast 145 - Edicions 62, Barcelona 1979.
- (3) La Universitat Autònoma de Barcelona (1933-39). Albert Ribas i Masana. Llibres a l'abast 127 - Edicions 62, Barcelona 1976.
- (4) AVUI, Dissabte 3 de Maig de 1980, plana 8.
- (5) Enquesta feta pels coordinadors de curs, i compilada per la Secretaria de la Facultat.

Reflexió després d'un primer curs

Ara que som quasi a finals de curs, uns quants "novatos" d'aquesta facultat ens hem posat a valorar què ha estat per a nosaltres aquest primer any. La nostra impressió general és de decepció davant la manca d'objectius clars sobre el que hauria de ser la nostra facultat. Aquest és el problema tan polèmic de la crisi d'identitat de la Universitat espanyola que necessita una anàlisi profunda. Però, ara no volem generalitzar, sinó parlar dels problemes concrets amb els quals hem topat, i de llurs possibles solucions.

Arribem d'un C.O.U. que si alguna cosa no és, és precisament d'orientació universitària. Però la nostra desorientació del primer any no és tan deguda a la planificació acadèmica com a l'ambient molt diferent del què estàvem acostumats. En la forma d'estudi no hi ha gaire diferències; continuem en la tradició educativa d'aquest país. Durant l'E.G.B., el B.U.P. i el C.O.U., l'ensenyament no predisposa a la investigació. Es tracta d'anar aprenent coses que altres han descobert, sense intentar que siguin els alumnes els que redescobreixin els teoremes, les lleis ... Doncs bé, a la facultat les classes consisteixen en una pluja constant de coneixements que t'has d'empassar sense temps d'assimilar-los. És un aprenentatge totalment receptiu.

Els plantejaments dels programes agreugen la situació: aquests són d'una extensió quasi bé infinita, i s'han de recórrer en un interval de temps gaire bé diferencial. Reconeixem que nosaltres també en som responsables: ens adaptem fàcilment a la representació del nostre paper d'espectadors, perquè sempre resulta més còmode i menys compromès. El nostre és un tipus d'estudi individual que acaba creant l'esperit de competitivitat. Hi influeix també l'excesiva quantitat d'hores de classe, per a assimilar les quals ens calen moltes hores d'estudi personal que ens impedeixen dedicar-nos a una tasca de redescobriments.

Un altre factor per analitzar és el paper dels professors, que sovint són simples retransmisors dels coneixements que ells van aprendre de la mateixa manera, sense que existeixi en la majoria dels casos un plantejament pedagògic ni una coordinació entre els diferents professors. Les pràctiques són potser l'exemple més clar de tot això: es redueixen a una repetició quasi automàtica d'experiències descrites en un paper com instruccions a seguir cuidadosament. A més a més estan totalment desconectades de les classes teòriques.

Pensem però, que a petits nivells podem canviar una mica aquesta situació. Es poden proposar treballs per seminaris i propugnar l'estudi en grup. Cal també fer un replantejament dels programes, ja que no es tracta tan sols d'aprendre molta física, sinó d'aprendre a aprendre, d'anar adquirint una sèrie d'actituds per anar creant el coneixement.

Des d'aquí fem una crida, perquè junts fem realitat el què ara només són intuïcions i bones intencions.

Un grup de 1er B.

Bústia

El otro día leyendo el artículo de Joan Monfort en el que proponía abrir un debate sobre el tema de la selectividad, se me ocurrió escribir éste otro para tratar de abrir un debate a todos los niveles (estudiantes, PNN, numerarios) sobre el tema de los cursos de tarde en cuarto y quinto.

Es evidente que no es fácil conseguir este cambio, pero creo que es importante pues se trata de permitir el acceso a nuestra facultad al mayor número posible de gente que trabaja. Este es el objetivo de los cursos de tarde que funcionan en primero, segundo y tercero; entonces ¿por qué no darles continuidad en cuarto y quinto?

No vale argumentar una supuesta falta de profesores porque no es cierto; es muy sencillo de ver que hay asignaturas en cuarto de diferentes especialidades que son realmente muy parecidas y por las que pasan la mayoría de los estudiantes; ¿por qué no hacer, pues, una por la mañana y otra por la tarde?

La dificultad podría estribar en aquellas asignaturas únicas y que son de interés para los estudiantes tanto por su contenido como por el profesor que la imparte. Estos casos deberían discutirse entre todos los interesados, profesor y alumnos de mañana y tarde y tratar de llegar a un acuerdo. Aún en el caso de que el acuerdo no se pudiera lograr, sería una asignatura para hacerla "libre" o intentar otra solución.

Con este artículo intento únicamente demostrar que no es imposible, ni más caro, el hacer cursos de cuarto por la tarde.

Respecto al curso de quinto, en mi opinión, sólo es cuestión de un poco de buena voluntad.

Jaume Roset

4º curso

Aquest estiu es farà el judici contra el nostre company Lluís Montserrat Sangrà, ex PNN d'aquesta facultat, acusat per la policia de participar en la mort de Bultó, aduïnt com a úniques proves les declaracions fetes a comissaria on va passar deu dies en aplicació de la Llei Antiterrorista.

Va ser detingut el quatre de març del 79 mentre donava classe a l'escola "el Puig" d'Esparragueira i des de llavors és a la Model. Va ser acusat de còmplice en els casos Viola i Bultó, el de la demagògica nota de la policia que acusava de terrorisme a en Batis-ta i Roca i que va donar lloc a una amplia protesta.

Han estat alliberats sense càrrecs gairebé tots els implicats en la nota policial menys en Lluís i Martínez Vendrell, pels que el fiscal demana 30 anys per complicitat.

COMITE DE SOLIDARITAT
DE LA FACULTAT

**ENTREVISTA AL
EX-CONSELLER DE
CULTURA DE LA
GENERALITAT**

A principis de Febrer, quan semblava que els estudiants havíem recuperat la capacitat de movilització, nosaltres varem anar a la Generalitat a parlar amb el que llavors era Conseller de Cultura, senyor Pere Pi i Sunyer (C.D.C.); encara que les respostes, en general, s'han de pensar com donades en base a un govern d'unitat nacional, pensem que són prou interessants en relació a preveure quines mesures pot prendre respecte a aquests problemes l'actual govern monocolor de Convergència i Unió .

Hem de senyalar que a la Generalitat se'ns va tractar realment bé i donar des d'aquí gràcies al senyor Pere Pi i Sunyer.

Com veu vostè el panorama educatiu universitari després d'haver-se aprovat l'Estatut? és a dir, hi ha diferències amb el què hi havia plantejat abans?

Bé, tal com està en aquest moment no hi ha cap diferència, és exactament la mateixa situació que hi havia abans. Esperem que l'Estatut signifiqui el que nosaltres entenem competència plena per a la Generalitat i que les competències sobre la vida universitària passin a la Generalitat de Catalunya i llavors sí que es presentaria un panorama totalment diferent... però mentre no es produeixin les transferències, evidentment no hi ha major diferència.

A mig termini, què hi ha previst respecte de la catalanització de la Universitat?

El Consell InterUniversitari preten obtenir una col.laboració igual de les tres Universitats i, sobretot, de totes les facultats i escoles dintre de les Universitats. Perquè el que hi ha és, com sabeu, grans diferències de facultat a facultat, i d'escola a escola; és a dir, fins ara hi ha hagut una interpretació molt lliure del què significa la utilització de dos idiomes. Però el nostre objectiu és l'absoluta paritat de les dues llengües a tots els nivells de l'educació. Jo crec que la utilització indistinta del català i del castellà es fa molt a algunes facultats, però no es fa gens o gaire a d'altres...

Tot això és bastant polèmic perquè vostè el que proposaria seria cursos paral·lels en les dues llengües.

No, no, de cap manera, de cap manera ... La nostra interpretació de l'Estatut i la nostra oposició a la Llei d'Autonomia Universitària en aquest punt és que s'ha de tornar al que hi va haver a la Universitat Autònoma de l'any 32. O sigui, tots els alumnes que són a la Universitat i tots els professors, tenen el dret a parlar el seu idioma i, en conseqüència, l'obligació d'entendre l'altre. Aquesta és una cosa que molt sovint no es vol entendre i que és molt important.

Sí, però el que vostè ha dit és molt diferent del que diu la Llei d'Autonomia Universitària...

Per això ens oposem plenament a la Llei d'Autonomia Universitària per moltes coses; crec que l'oposició de la Generalitat és claríssima i evident. Des del punt de vista estatutari, la interpretació que dona la Llei d'Autonomia Universitària de l'ús del català i el castellà és, al nostre entendre, inacceptable.

Quant a que tothom entengui el català, es té previst l'ensenyament del català als nivells superiors, en especial al segon cicle de formació professional?

Previst sí, el que passa és que, de moment, el decret encara no cobreix això. No obstant, nosaltres entenem que el decret d'ensenyament del català

- que va ser molt bon decret - és el més positiu que s'ha obtingut per part d'aquesta conselleria. En totes les negociacions es guanyen coses i se'n perden d'altres, i ens va semblar que ens havíem de concentrar pel començament, i de moment és un decret que reconeix bàsica, batxillerat i professional de primer grau.

Quina seria la crítica a nivell global de la llei d'Autonomia Universitària?

Bé, jo crec que la crítica a nivell global -que és la que hem de fer nosaltres, puix que, com a conselleria no hem d'entrar en detalls- és que és una llei feta a tres nivells diferents. A nosaltres ens sembla perfectament acceptable i lògic que hi hagi una llei marc d'Autonomia Universitària, que l'Estat d'acord amb la Constitució decideixi quin ha de ser el marc sobre el qual s'ha de regir l'Autonomia Universitària. Però aquesta llei marc ha de permetre que tot el que passi a lleis ordinàries i tot el que passi a reglamentacions quedi en el Parlament de Catalunya no té cap funció; i aquesta anomenada Llei d'Autonomia Universitària és una barreja de coses que corresponen a una llei marc, coses que corresponen a una llei ordinària i coses que corresponen a una reglamentació. I això és el que ens sembla a nosaltres que és totalment inacceptable; tot el que sigui el poder reglamentari i el poder de les lleis ordinàries ha de ser del Parlament de Catalunya i, per tant, nosaltres no ho podem acceptar. Nosaltres només creiem acceptable, això sí, que hi hagi una llei marc d'Autonomia Universitària, però que descriu les grans línies.

Una llei orgànica?

Una llei orgànica que descriu les grans línies de la vida universitària i que tothom s'hi hagi d'enquadrar. Però, després, la interpretació d'això en la legislació normal i sobretot en la reglamentació, no pot ser sota aquesta llei perquè és subvertir el sentit de l'Estatut.

Llavors, cas de que s'aprovi aquesta llei, què es pensa fer o què és possible fer?

Aquest és un problema polític al més alt nivell, que s'hauria de plantejar al Consell a veure què passa. Ara, jo tinc l'esperança molt fonamentada que la llei, o no serà aprovada o ho serà amb moltes modificacions. Jo crec que l'oposició ha estat prou clara en aquest sentit. Tinguem en compte que altres vegades s'ha tractat de fer una llei d'Autonomia Universitària i s'ha tornat a ficar al calaix.

Llavors, al menys tal com està en aquesta llei, com funcionarien els traspassos de les Universitats? Vull dir, la Generalitat agafaria una de les tres Universitats, agafaria una mica de cadascuna de les tres...?

Bé, nosaltres no volem contemplar aquesta possibilitat perquè és posar-se en un joc que no ens interessa. Nosaltres creiem, i ho hem dit sempre, que la situació ha de ser una situació en que el control, o millor, la coordinació de les tasques universitàries, l'establiment de les grans regles, etc., vingui donat per les autoritats catalanes; o sigui, a nivell legislatiu pel Parlament de Catalunya i a nivell executiu per aquesta Conselleria. I que, dintre d'això, d'acord amb la seva pròpia legislació, hi hagi una amplíssima autonomia que jo diria no solament de les universitats com a tal, sinó de les diferents escoles i facultats, tenint en compte que cada vegada han de ser més articulades per tot Catalunya; però pensem que aquí, com en moltes altres coses, hi ha una gran diferència de criteris entre els nostres i els que prevaleixen a Madrid. I, per tant, davant d'una situació que nosaltres creiem que és totalment diferent del que preveu l'Estatut, la reacció que poguem tenir és una reacció política difícil de preveure.

Vostè, com a conseller de Cultura, com veu la panoràmica d'un estudiant

que avui està fent cinquè i que l'any que ve vol entrar a treballar a un institut?

De professor, voleu dir? Tota la panoràmica avui dia de l'ocupació, no solament a Catalunya, sinó a tot el món, és una panoràmica molt greu, i no gens encoratjadora i, particularment, això és veritat als nivells universitaris. O sigui, s'ha portat la Universitat amb un concepte d'anar alegrement augmentant capacitats sense cap referència a la capacitat d'absorció de l'ensenyament de la societat i, per tant, la panoràmica en sí és no gens clara. Evidentment hi haurà uns augments en el nombre d'instituts i de qualitat d'aquests instituts, que podran significar que hi hagi uns petits increments de gent, però jo crec que la situació no és gens clara.

Què hauriem de fer entre tots per a aconseguir una investigació catalana i al servei de la Generalitat?

Això és un punt molt important i molt complex. De moment, com sabeu, està en una situació molt injusta de cara a Catalunya perquè el "Consejo Superior de Investigaciones Científicas" està enormement concentrat en les seves activitats a Madrid; les coses que es fan aquí són meritòries però limitades i nosaltres creiem que la nostra importància, no solament en població, sinó com a centre de cultura i com a centre industrial requereix uns nivells d'investigació científica i tecnològica que no s'estan omplint i que repercuteix en la nostra competitivitat al món. Nosaltres voldríem poder organitzar la nostra investigació des de Catalunya. En el Consell d'Ensenyament i Cultura hi ha una ponència d'investigació on hi participen investigadors importants de Catalunya que estan tractant de veure com s'hauria d'organitzar la investigació aquí. De totes maneres cal dir que en aquest punt, com en tants altres, les negociacions seran molt llargues amb Madrid.

Quina és la postura de la Conselleria respecte de les oposicions?

Les Universitats han de tenir una posició determinant quant als seus sistemes de selecció. El que sí voldria dir són dues línees, per dir-ho així: per una banda no em sap greu dir que el sistema d'oposicions, tal com està avui en dia, és molt dolent, i per tant no creiem que aquest sigui un bon sistema de selecció. Per altra banda, també s'ha de dir que és impossible tenir una Universitat o res que funcioni sense un sistema de selecció. El mecanisme de selecció ha de ser un mecanisme que les Universitats mateixes estan explotant cada vegada més amb els seus propis reglaments, etc., en el qual la gent passi perïo es i tingui proves determinades. La única manera de fer una bona Universitat és que hi hagi una selecció autèntica del professorat i no es pot arribar a l'ensenyament per ocupació d'un càrrec. S'hi ha d'arribar per selecció d'algun tipus; ara, aquesta selecció no és el tipus actual d'oposicions.

Podríem parlar de les Universitats privades, un tema molt important.

La Generalitat, sobre aquest tema, no ha pres posició perquè aquest és un consell d'unitat catalana, i hi ha partits polítics que tenen posicions sobre això. Ara, la meva impressió personal, és que la Universitat privada en el sentit de tota una organització universitària, a mi em fa una mica de por. El que hi hagi moltes unitats privades o de diferents tipus de finançament dintre d'un complex general universitari que, de moment, en podem dir Consell InterUniversitari de Catalunya, però que en el futur es podria dir Universitat de Catalunya, o sigui, un organisme que fos coordinat pel poder públic (Generalitat) en el qual hi hagi moltes institucions diferents comarcals i de ciutats petites i de la mateixa Barcelona, i que tinguin orientacions diferents, etc., això és una forma de pluralisme que jo accepto plenament i crec que és convenient. És a dir, si hi ha organismes que estan disposats a subvencionar, a prendre responsabilitats per a centres docents a nivell universitari, que tinguin la seva pròpia manera de fer les coses, i que siguin, naturalment, coordinats dintre d'una planificació general.

Però, potser el problema és referent a que la Generalitat ha de finançar aquestes universitats privades, no?

Jo veig que, de moment, la Generalitat no està finançant al Químic de Sarrià.

No, no, però quan entri en vigor aquest projecte de llei d'Autonomia...

Però aquest projecte em dit que no ens agrada, per tant aquesta és la situació.

Tenim que ser pessimistes, i faig referència a l'article aparegut a la revista "Els Marges", sobre la situació lingüística i, més generalment, socio-lingüística?

Aquesta és una pregunta que m'agrada que me la faci, perquè jo sobre això de "Els Marges" he considerat molt seriosament si contestar o no i, després m'ha anat passant el temps i no he contestat. Potser us semblarà que és poc congruent això però jo diria que ni tant ni tan poc. Joestic d'acord amb la gent de "Els Marges" en que la llengua està malalta; penso que si hagués durat més temps l'experiència de'n Franco, la llengua hagués entrat en picat ràpidament. Jo crec que les llengües avui en dia tenen molts problemes de subsistir si no tenen medis de difusió social com és la televisió. Els de "els Marges" semblen donar la responsabilitat de que la llengua estigui malalta fonamentalment a uns grups polítics, quan jo crec que és una indiferència general que hi ha el que ha permès que la llengua s'emmalaltís. Ara, jo crec, malgrat tot, hi ha elements molt encoratjadors de recuperació que fan pensar que no solament no és veritat que s'estigui deteriorant progressivament, sinó que, al menys, en alguns aspectes hem donat la volta i hem començat a millorar i a recuperar posicions. És de destacar, que per primera vegada a l'història de Catalunya, el català és obligatori a les escoles. Una altra fita important és que varem publicar 1300 llibres en català, és a dir, el doble del que va sortir en els millors temps de la Generalitat republicana. En resum, jo diria que primer, tenen raó els de "Els Marges" en afirmar que el català és una llengua malalta, segon, al meu entendre no és exacte l'afirmació de que el català està pitjor ara que abans. El català està millor ara que fa cinc anys; tercer, no és un problema de responsabilitats específiques, sinó que crec que la gent ha tractat de donar-li la volta, però sí que hi ha encara un sentit de apatia que és preocupant.

El fet que ara el català estigui millor que abans o no, no podria ser que els de "Els Marges" volguessin dir que potencialment estava millor abans que ara? Entenent per "potencialment" el que les coses no havien passat i hom podia pensar el millor.

Ah! És clar que sí, això és evident. El català ha sofert quaranta anys d'una opressió gravíssima i, per tant, en cada moment d'aquesta agressió el català estava millor que sis mesos més tard. Avui dia estem en una situació de certa recuperació però, mentre no hi hagi una televisió catalana no es podrà assegurar l'idioma.

És possible la recuperació del català sense la oficialitat exclusiva, és a dir, la cooficialitat garantirà la perpetuïtat de la llengua?

Jo crec que realment sempre que dos idiomes coexisteixen en una població, un idioma es va menjant l'altre. En el cas de Catalunya, si nosaltres obtinguéssim els mitjans de difusió que hauriem de tenir arribariem a una cooficialitat que, de fet, seria normal que depengués de la situació, del lloc i del moment. Ara bé, hi ha molts exemples de coexistència d'idiomes: per exemple, a Flandes (Bèlgica) i al Quèbec (Canadà) amb els dos idiomes, el neerlandès en un cas i el francès en l'altre.

Aquesta situació a Flandes i al Quèbec d'assegurança dels idiomes febles (neerlandès i francès) no podria ser perquè aquests idiomes són oficials a altres estats i, clar, ser idioma oficial a un Estat dóna una categoria, mentre que el català no és oficial a cap estat?

Aquest és un punt molt important que nosaltres ací l'hem considerat quan des de fora ens han demanat la situació del català. Barcelona és la única ciutat important d'Europa que parla un idioma que no és oficial, o que no ha estat oficial fins ara. Nosaltres podem prendre dues actituds: nosaltres estem perduts ja que arreu d'Europa els idiomes oficials s'han menjat els més febles (aquesta és l'actitud de "Els Marges"), o bé com que el català té unes grans dots de supervivència, quan malgrat les condicions de lluita del català han estat duríssimes perquè arreu del món hi ha hagut repressions duríssimes però no tant com la soferta aquí, i malgrat tot encara tenim idioma.

Voldria posar una data de quan tindrem una televisió catalana, almenys una cadena?

La meua impressió és que una televisió plenament catalana no la tindrem tal com diu la disposició transitòria de l'Estatut, abans de tres anys. Segons aquest, es constituirà una tercera cadena, però personalment crec que l'important és poder canviar a cadascun dels dos canals de manera que la gent es trobin canviats sense donar-se'n conta. El millor serien dues cadenes, una en català i l'altra en castellà.

Màrius Daban, 4rt curs.
Joan Valls , 3er curs.

N. de la R.

1

Per tal de que un article, carta al director, etc., apareixi publicat a la revista és indispensable que el seu autor expliciti el seu nom i situació (ours si és alumne, o bé si és professor, etc.), encara que, si així ho desitja, l'article es publicarà anònimament i només hi constarà l'estament al qual pertany.

2

En l'esperit de que ningú que desitja redactar els seus articles en català, deixi de fer-ho per dificultats gramaticals, la Redacció posa al vostre servei un equip de traducció-correcció.

Per tant, si voleu que el vostre article apareixi en català, malgrat haver-lo enviat en castellà, només serà necessari que ens ho digueu.

OCCIDENTE Y RAZÓN

Si pudiera formularse alguna vez una pregunta cuya respuesta fuera el mundo occidental y su evolución desde Aristóteles, ésta sería sin duda la siguiente: ¿Es posible que el pensamiento alcance la realidad y la transcriba fielmente?

Sólo nuestro mundo occidental, en su afán de raciocinio y lógica, podría concebir una pregunta de esta clase. La prueba se encuentra en las largas disertaciones que han ocupado la historia de la filosofía occidental durante siglos:

Resulta inconcebible que el mundo oriental se preocupe por un problema de tal índole. Su filosofía no intenta explicar el mundo en función de unos postulados lógicos. El hinduismo aspira, en última instancia, a una participación con la divinidad, a una conversión del "karma" en "Brahma". El conocimiento y la verdad son partes intrínsecas de esta divinidad abstracta y espiritual.

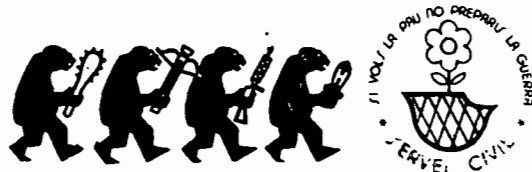
Tampoco el mundo negro, con su vitalismo a ultranza, podría haber formulado la pregunta anterior. Su vida es su respuesta. Sus dioses y su magia son tomados del exterior perceptible por los sentidos y pertenecen al ámbito instintivo y brutal de la vida. La naturaleza aparece en este mundo con la fuerza de la Fisis pre-socrática. No es una naturaleza regida por las leyes matemáticas o físicas; la suya es un nacimiento, un brotar y un desgarro algo irracional ...

La coherencia y la lógica han sido los axiomas del pensamiento occidental. Sólo a través de sus estructuras es posible llegar a la realidad, una "realidad" que, por principio, es sencilla desde el punto de vista racional. Es esta concepción de la realidad la que justifica la creciente importancia de la ciencia dentro del pensamiento occidental.

Un momento como el actual, cuando se aspira a una cultura unificada y universalizadora muy cercana a la utopía, es muy susceptible a los cambios. Por un lado nos exponemos a los repetidos fenómenos de incompreensión, e incluso desprecio, que preceden a la absorción de una cultura por otra. Pero al mismo tiempo nos enfrentamos a una ocasión propicia para el replanteamiento de nuestros esquemas de pensamiento, para reflexionar sobre el auténtico papel de la ciencia, la razón y la lógica en la "realidad del mundo".

L. Tarrasón,
1er curso, B

Objeción de conciencia

"Los objetores de conciencia son los pioneros de un mundo sin guerra."

A. Einstein

Quizá, hoy, el derecho a la libertad de conciencia sea el más complicado y difícil derecho de ejercer.

Ha llegado ya un momento, también hoy, en 1980, en que ya no sé si hablar de solidaridad, de paz, puede llegar a conectar con alguno de los intereses diarios de cada uno de nosotros.

Por todo ello es posible que cuestionarse el sentido de aceptar o negar el servicio militar o de participar eventualmente en cualquier situación bélica, quede relegado al cajón fácil, pero lleno, de las utopías.

La objeción de conciencia se entiende generalmente como la negativa a prestar el servicio militar, tanto en tiempo de paz como de guerra, por motivos personales, religiosos, éticos, morales o políticos. Estos principios no rechazan normalmente la prestación de un servicio a la sociedad en tareas humanitarias de asistencia y promoción de las clases sociales más necesitadas.

En principio, aunque hay razones de muchas clases para la objeción, en la mayoría de los objetores suelen pesar varias a la vez. Sin embargo, por muchas diferencias que entre ellos existan, una característica les es común a todos: la defensa de la libertad de conciencia de la persona humana. Si "servir a la Patria" debe traducirse ser "preparados para la guerra" o por un trabajo en las necesidades sociales que la "iniciativa privada" —y muchas veces la estatal— no "inicia" (guarderías, asilos, defensa de la naturaleza, hospitales, programas de alfabetización para adultos, minusválidos, pre-delincuentes, etc.) es algo sobre lo que cada individuo debería tener el derecho de decidir libremente. La lucha de los objetores por un servicio civil alternativo —y no un castigo— al servicio militar se enmarca dentro de este contexto más amplio del reconocimiento de la inalienable autonomía de la conciencia de todo individuo.

La situación no es en absoluto sencilla. La Constitución reconoce el derecho a la objeción pero aún no existe ninguna ley que lo desarrolle. Y lo que es peor, tampoco existe la voluntad de que este derecho —una vez más, como derecho y no como castigo— se haga efectivo en un plazo corto de tiempo. Este es uno de esos temas a los que el futuro otorgará su más rotunda confirmación pero que, a la vez, el presente parece cerrarle inexorablemente las puertas.

"No hagas nunca nada en contra de tu conciencia incluso si ... tú mismo se lo pides", decía Einstein también —¿por qué esa eterna manía de presentarnos sólo lo anecdótico de los grandes personajes de nuestro tiempo?— y es que, al fin y al cabo, los niños juegan a la guerra porque no pueden hacerse cargo de lo que representa. Y no se les puede responsabilizar por ello. Pero, en lo que a nosotros respecta, sí debemos tener bien claras las razones de nuestras decisiones. Y, en concreto, las que atañen a nuestra posible integración en las instituciones de "defensa violenta" de nuestra sociedad, no pueden tomarse a la ligera.

Jorge Viñals

4º Curso

PLANTA 8-19

El último amanecer

Año 0:

El hombre había conseguido sobrevivir a su propia destrucción, había aprendido a vivir para saber; pero ahora el tiempo se consumía. Retrocedía lentamente desde los milenios en los que había presenciado la destrucción de todo lo que le rodeaba. Sólo el hombre permanecía, su afán de saber le mantenía vivo. Aún recordaba los tiempos primitivos de su evolución, cuando empezó a sentir la necesidad de ir deprisa, de luchar contra la vida y contra el tiempo, para saber. Ahora sólo le quedaba por conocer la causa de su existencia y de su pronta destrucción.

La humanidad se había reunido por última vez para poner en común el espíritu, intentando descifrar el enigma de su destino. Cada uno de sus componentes se estremecía sintiendo deslizarse el tiempo que lentamente volvía a cero, al instante creador de un planeta que ya no existía, de un universo de materia, de un principio de vida. Tan sólo doce horas, diez, ocho ... y el hombre conocería lo único desconocido; toda la humanidad reunida esperaba angustiada y esperanzada la última hora de vida. La ignorancia contra la que había luchado siempre, le había arrastrado a la destrucción: todas las ideas habían fallado ante la realidad, nadie había sido capaz de imaginar el fin de la vida por falta de tiempo. Se había agotado el último grano de arena y ahora todas las ecuaciones se escribían dirigidas hacia un pasado cuyo último minuto se consumía, lento, entre las prisas de una humanidad que deseaba un nuevo futuro pero que sabía que sólo le quedaban treinta segundos de vida, que luchaba sordamente para encontrar aquello desconocido que la obligaría a continuar nuevamente hacia adelante

Pero sólo pudo contar los segundos al revés: dos, uno ...

La luz de la aurora brilló por última vez y el hombre conoció al fin la razón de su necio afán de sabiduría.

T. P. 1er curso B

ELS COLOMS

Quan estic avorrit o desanimat, o inquiet i sense saber què fer amb la sensació de claustrofòbia aclaparadora, o confós de teoremes i demostracions, integrals i equacions diferencials, surto a donar un tomb pels voltants de casa passejant tranquilament pels carrers del barri sense cap ruta fixa. De tant en tant, sis o set cops contant aquesta última vegada, m'aturo a descansar en alguna plaça. És molt entretingut asseure's en un banc i contemplar l'espectacle urbà sense formar-hi part. Pel meu davant veig passar gent de tots tipus: nens que tornen de l'escola, una mare que porta el seu fill en un cotxet un grup d'adolescents que xerra animadament i fuma les primeres cigarretes; una noia que camina coquetament remenant el cul sense perdre l'equilibri sobre els quilomètrics talons, un treballador que torna a casa amb el "mono" brut; una senyora tota maquillada que deixa anar un baf encisador (?) tot lluint l'abric de pells; un estudiant d'arquitectura carregat amb la carpeta, el bloc de dibuix i els regles; un progre mig barbut i descabellat; un senyor que treu a passejar el gos; una noia que va a estudiar guitarra; un xicot esportista amb la bossa penjada a l'esquena; un matrimoni que va de braçet... També hi passa algun energumen d'aquesta facultat. No és difícil distingir-lo. Amb cara d'atontat, com si no entengués l'àlgebra, i tot de partícules elementals descrivint òrbites elíptiques al voltant del cap, no costa gaire identificar-lo. D'una butxaca foradada de l'abric li cauen sumatoris i logaritmes neperians, i alguna que altra constant universal.

Alguns dels vianants es fiquen per un forat, i després tornen a sortir tots de cop, com un ramat de bous sortint d'un formiguer. Al mateix temps, el número de persones que s'estan davant d'un pal va augmentant mica en mica fins que un monstre vermell que vomita fum i fa molt de soroll els engoleix a tots, i n'escup d'altres que fugen ràpidament escampant-se en totes direccions.

Abstret i espectant, bado distretament deixant-me endur pel traç de l'hora punta d'un dia feiner, i si aquest espectacle em resulta atraient, més ho deu ser encara el de la mateixa plaça pels matins; un grup de vellets amb la boina i les sabatilles, amb les mans arrepenjades sobre el bastó, prenen el sol i contemplen com una dama vestida de negre, el cabell blanc, les espartenyas foradades, i mig geperuda per l'edat, escampa molles de pa sec als coloms, que dels llocs més impensats apareixen volant i s'apilen els uns sobre els altres lluitant per una porció del banquet. Tot d'una, un nen que ha anat a comprar al mercat amb la seva mare passa corrent i un núvol de coloms empren el vol. Enmig de la ciutat, edificis mastodòntics, ciment i asfalt, plàstic i ferro brut, fum, soroll, aire contaminat, tapacels i rètols publicitaris, cotxes, camions, motos i autobusos amunt i avall, negre i blanc de la televisió simbolitzada a tots els terrats, colors morts de per sí, aquestes aus grisoses s'han adaptat a la vida "civilitzada".

És molt divertit veure caminar els coloms. A cada pas que donen tiren el cap endavant i el tornen a la posició inicial per donar el pas següent en un moviment ràpid i nerviós. Es passegen per tota la plaça descrivint trajectòries absurdes i impensables mentre picotegen quelcom per menjar. No sé què hi troben que els alimentin. Com no siguin les engrunes d'un esmorçar, el pa sec de la velleta, o l'arròs o el blat de moro que els pugui donar un nen. Es passen tot el matí així, i un cop tips puguen dalt dels pocs arbres a fer la migdiada i a embrutar amb cagarades els cotxes a sota aparcats. Després, cap allà a quarts de cinc, tornen a baixar i segueixen picotejant. Si els observeu bé, per aquesta època de l'any, la primavera, veureu com els mascles treuen pit, alcen el cap, despleguen les plomes de la cua i donen unes quantes passes darrera una femella. Les femelles mai els fan cas i llavors algun mascle salta valerosament i amb agressivitat sobre elles. Però res. El ritual mai passa d'aquí.

Quan el sol s'amaga i comença a fer fresqueta, tothom surt de treballar i Barcelona torna a ser un merder, els coloms desapareixen misteriosament. Sabeu on van? on dormen? com ho fan? tenen nius? on posen els ous i crien els colomets petits? quants anys viuen? on van a morir?...hi ha coloms feréstecs?..

I mentre penso en els coloms, en el colom feréstec, em pregunto, imagino, la vida segueix, el sol ja s'ha amagat i comencen a sortir els estels, les plaques i carrers cada cop més deserts. Ja és l'hora de sopar. He de marxar i deixo la plaça en silenci, tota buida, semi-il·luminada per un parell de fanals antics. Ara només vindrà alguna parella d'enamorats, algú que treu a passejar el gos, o l'escombriaire que s'aturarà per a fer una cigarreta. Tot dorm i demà es tornarà a repetir la història.

El que surgió de las profundidades

"Dedicado a H.P. Lovecraft, Edgar A. Poe y a tantos otros escritores que supieron ver y sentir aquello que nadie jamás vio ni sintió".

De mi origen nada recuerdo, todo lo más vagas impresiones de figuras, sombras y contra luces que ofuscan todavía más, si cabe, mis embotados recuerdos.

Cuando a veces me pongo a pensar, me veo a mí mismo enfrascado en profundas lecturas de antiguos códices y manuscritos en la biblioteca del castillo, mansión o habitáculo en que moro y del que, posiblemente, nunca me será concedido salir. Mis lecturas, mis paseos por el negro bosque aparecen envueltos por una ominiosa soledad.

Los interminables pasillos de estrechos y retorcidos recovecos, las enormes estancias, vacías y húmedas; las pétreas y chorreantes paredes de lisa y dura roca, los metales enmohecidos; la profunda, espesa e intangible oscuridad reina espectral de mi morada. Las ténues velas de cenicienta y mortecina luz son engullidas por la negrura del ambiente. Pasillos, corredores, estancias, alcobas ... y ese silencio poderoso, implacable, imperturbable contra el que es inútil luchar.

Recuerdo aquella ocasión en que impulsado por un instinto y una vitalidad juveniles intenté evadirme de los límites de mi encierro. Recorrí inconmensurables distancias bajo negros árboles de nudosos troncos y salientes raíces de los que emanaba un repugnante olor. Vagué animado por un ciego instinto envuelto en la más completa de las oscuridades. Cansado y enfurecido a la vez me encontré de nuevo ante la esbelta y maciza mole pétrea de mi mansión.

Ha transcurrido mucho tiempo desde aquello. Me he resignado a vivir aquí, a leer y a pasear, a esperar que transcurra el tiempo de mi, pienso a veces, eterna existencia —de mi eterna condena— tal vez— quizás intente huir de nuevo algún día, si es que existe una salida de aquí.

Siempre interrogado, siempre atraído por las preguntas acerca de lo que debe existir encima de los altísimos árboles que pueblan el bosque y por la altura que deben poseer y lo que debe divisarse desde las elevadas torres de mi castillo transcurren los días, o mejor el tiempo, años y años de incalculable duración.

Un impulso más poderoso que yo, un instinto innato en mí me impulsa una vez más a la aventura. Abandono todo. A medida que asciendo por la empinada escalera de caracol ubicada en el centro del gran salón me doy cuenta de lo nauseabundo y repugnante de mi existencia en un lugar, en un astro, en un mundo, ¿el mío tal vez?, como éste.

A cada paso, a cada nuevo y resbaladizo peldaño me parece ir dejando atrás, muy atrás, porciones de mi triste vida. Al impulso primero habíasele unido ahora un creciente deseo de averiguar y conocer dónde iba a conducirme aquella, ahora interminable, ascensión. Muy pronto vería colmados mis deseos. Súbitamente la escalera era interrumpida por un obstáculo. Parecía que había llegado el final de la penosa ascensión. Una enorme losa impedía, a modo de techo, el paso al lugar o estancia siguiente. Tras un último y sobrehumano esfuerzo, nunca creí que hubiese podido lograrlo de no ser en las circunstancias de excitación en que me hallaba, aparté la pesada losa lo suficiente como para permitirme la salida.

Profundamente extrañado comprobé que una oscuridad igual, aunque más leve, seguía reinando. Una bocanada de aire puro y fresco me devolvió a la realidad. Un astro, la luna, bañaba con ténues rayos plateados la negra noche. A lo lejos se distinguía la silueta de un castillo recortada en el horizonte. Un castillo tremendo y extrañamente parecido a mi mansión. De no ser por el lugar en que se hallaba enclavado hubiese podido jurar que era el mío.

Me dirigí por el sendero que parecía conducir hasta el castillo con paso vacilante e inseguro. ¿Qué insospechadas sorpresas me aguardaban? Indistinguible en la noche me deslicé como una sombra por una de las familiares ventanuchas. Atraído por el son de una agradable

música y embriagado por ella llegué al gran salón central.

Todo era tan magnífico, tan espléndido, todo estaba tan insuperablemente iluminado por regios candelabros y todo me era tan extrañamente familiar, que múltiples recuerdos afluyeron a mi confusa mente: recordaba aquella luz, aquella música, aquellas voces y risas era como si lo que me estaba sucediendo ya hubiese ocurrido en algún otro lugar, en algún otro tiempo, en alguna otra existencia tal vez.

Escondido entre los pliegues de los hermosos cortinajes del salón comprobé el motivo de la música y de las voces: los moradores del castillo celebraban una fiesta. Montañas de comida, de manjares exquisitos, finos ropajes, risas y agradables sonos de refinados instrumentos ... ¡Era tan bello aquel espectáculo! Intenté, atraído por el jolgorio de la fiesta, unirme a ella, hablar, reír, danzar ... aquellas cosas de las que tan falta estaba.

Cuando repentinamente surgi, cual aparición, de entre los cortinajes, cesó la música, y un único, penetrante y horrendo grito se escapó, al unísono, de las gargantas de todos los presentes. Atemorizado también yo por ello y por las locas carreras y huída de los asistentes, huí, refugiándome en una solitaria alcoba ¿qué había sucedido?, me preguntaba una y otra vez, y en vano intentaba responder. Quizás una aparición, algún monstruoso y terrorífico ser había entrado en el salón mientras yo permanecía escondido y les había ahuyentado.

Convencido de que ésta, y no otra, había sido la causa de la súbita interrupción de la fiesta, volví de nuevo a la gran sala. Mientras recorría los retorcidos pasillos reapareció ante mí repentinamente el monstruoso ser causa de todas aquellas desdichas. Aquella masa carnosa y peluda, repugnante y putrefacta, aquel ser informe y nauseabundo había causado el pánico entre los asistentes.

Escondido en un recodo del pasillo, aguardaba temeroso y horrorizado que aquella visión infernal se fuese. Esperé un tiempo prudente y cuando supuse que ya se habría ido salí de mi providencial escondrijo. Y cuál no sería mi sorpresa al comprobar que la figura seguía allí, imperturbable.

Invasado por el terror y casi paralizados mis miembros, alargué inconscientemente una mano intentando ahuyentar a aquella pesadilla que se erguía ante mí. Sin embargo sólo palpé la fría y lisa superficie de un espejo.

De mi garganta surgió entonces un ancestral y horrísono sonido gutural. Mientras la luna derramaba sus últimos rayos salí apresuradamente del castillo. Corrí como una sombra furtiva hasta llegar desesperadamente a la aún entreabierta losa y descendí vertiginosamente al ignoto mundo del que procedía.

Cuando tras de mí cayó la pesada losa supe que ya jamás se levantaría.

"El doctor Frank y su ayudante Estein"

M. Moreno Lupiáñez, 1º B

ENSAYO N°1

Jonás trató de incorporarse sobre la almohada para alcanzar su despertador electrónico, ¿qué hora podía ser?. La habitación estaba totalmente a oscuras, así que tuvo que ir tanteando toda la superficie de la mesita. ¿Dónde coño podría estar el despertador?.

De repente sintió unos terribles pinchazos en la cabeza, notaba que los músculos de su cuerpo continuaban dormidos. Masculló unas palabras al recordar que un par de días atrás había estrellado su despertador contra la pared con toda su fuerza.

Se echó otra vez en la cama y empezó a pensar en el tipo de vida que llevaba..., además hacía más de dos meses que no se pasaba por la facultad mas que para pedir prestados unos billetes; se encontraba cargado de deudas, pensó que sus compañeros estaban completamente locos, esperaban recuperar su dinero antes de final de curso, sí, estaban rematadamente locos.

Sus ojos empezaron a acostumbrarse a la oscuridad, dio media vuelta sobre sí mismo y se quedó mirando el suelo, creyó distinguir su reloj de pulsera en medio de un charco, alargó la mano y el reloj se convirtió en una cajita de pastillas para la tos; dos segundos más tarde estaba junto al despertador con todas las pastillas distribuídas irregularmente alrededor, se limpió la mano en un trozo de sábana y por segunda vez trató de incorporarse. Esta vez lo consiguió.

Mecánicamente introdujo sus pies en las zapatillas de lana, de repente sacudió su pierna izquierda, apareció un pie totalmente impregnado de un jugo viscoso acompañado con trocitos de pan con patatas, su cena de anoche.

Jonás encontró su reloj encima de la mesa del comedor, eran exactamente las dos de la tarde y cuarenta y siete minutos, la cabeza le seguía doliendo de una forma exasperante, no podía seguir de pie en el estado en que se encontraba; Se tumbó en el sofá y encendió un cigarrillo, dio un par de chupadas, mantuvo durante un rato el pitillo entre los dedos y lo apagó en un cenicero lleno de colillas, después empezó a soplar suavemente, cuando consiguió vaciar el cenicero encima de la mesa se sintió satisfecho.

Se levantó pesadamente y se dirigió al cuarto de baño, se quedó durante cierto tiempo mirándose al espejo, hizo una serie de convulsiones hasta que consiguió escupir en el lavabo, llenó medio vaso de agua, se alcanzó unas aspirinas y al tragarlas una mueca de disgusto se dibujó en su cara.

Continuó observándose atentamente en el espejo, desde unos días atrás su cara había ido transformándose, ahora parecía un viejo..., o un loco..., o quizás una mezcla de las dos cosas. Tragó saliva y notó un sabor amargo. Echó una ojeada para localizar el cepillo de dientes y la pasta dentrífica; el tubo estaba vacío, lo apretó con sus dedos y se convenció que ya no quedaba nada de pasta, volvió a dejarlo en el sitio de costumbre; su mirada volvió a cruzarse con la de su imagen, una feliz idea le pasó por la cabeza, se clavó el cepillo de dientes entre ceja y ceja. El espejo se partió en mil trozos.

¿Por qué lo había hecho?, bueno, tampoco importaba demasiado, el espejo podría haberse roto de cualquier otra forma.

Se quitó los pantalones que aún llevaba puestos, abrió el grifo del agua caliente y se aletargó en la bañera, una agradable sensación de bienestar le poseía por completo, en aquel momento decidió olvidarse de todo.

Despertó tres horas más tarde, notó que el agua ya estaba fría, un escalofrío recorrió su cuerpo; se vistió con las ropas que le parecieron menos sucias, se colocó el reloj en la muñeca, cogió dos paquetes de tabaco, una caja de cerillas y sus últimas quinientas pesetas. La nevera llevaba mucho tiempo vacía así que, como de costumbre, salió a tomar algo por ahí.

Bajando las escaleras se preguntó si sus padres se acordaban todavía de él. Necesitaba dinero, alguna vez había pensado en trabajar, aunque le resultaba más cómodo esperar algún milagro; por otra parte Jonás no creía en los milagros.

Al salir a la calle aspiró profundamente, dudaba hacia dónde dirigir sus pasos, se quedó un momento pensando sobre el concepto que de él tendrían sus padres... Hacía ya cuatro meses que no los veía, y en este tiempo, Jonás había cambiado muchísimo.

Momentos después se encontraba totalmente inmerso en la multitud, le molestaba la gente aglomerada en las aceras, empezó a abrirse paso a codazos y a empujones; acabó corriendo frenéticamente hasta llegar a una calle poco transitada, respiró hondo, se arregló la camisa y entró en un bar.

Salió al cabo de poco tiempo masticando unos calamares con vinagre y llevando una botella en una mano y unas cuantas monedas en la otra.

Llegó al parque entrada la noche, su rostro estaba pálido y sudoroso, escupió sangre en un banco y se sentó. Entonces, empezó a coordinar extraños pensamientos, y se echó a reír histéricamente.

Jonás era feliz.

"Ramsés", cuarto curso.

CRÍTICA DE MÚSICA

Bueno, bueno, ya estoy aquí, no desesperéis. En este número de la revista voy a abordar distintos temas, para que podáis leer más del maná que os envío.

En primer lugar, destacar el eco que tuvo mi anterior crítica (!ah los fervientes admiradores de la querida Aula 2, intentando colgarme de un farol! ¡qué ricos!), ¡la estima que me habéis tomado! -sobre todo los fans del Dylan, que sois muchos, como he podido comprobar-. He recibido amenazas, exigencias de retracción y otras varias lindezas por el estilo. Os los agradezco y no os angustiéis, seguiré escribiendo mientras los redactores se dignen publicarlo.

Pasemos a lo serio. Tenía pensado comentar los conciertos a los que he asistido durante este mes, o estos dos meses, o no sé cuanto tiempo (¿pero no era esto una revista periódica?), pero el artículo "era demasiado largo" según una jefaza gorda de la redacción, así que tuve que destrozar mi trabajo con lágrimas en los ojos (qué poético, ¿verdad?) y sólo puedo comentaros uno. Tenía en carpeta los de Tete Montoliu, Locomotora Negra, Rocky Muntanyola -muy bueno, tú-, Art Blakey and The Jazz Messengers, Embryo y Police. Me decidí por el último puesto que es el conjunto mejor de los nombrados y porque creo que además de ser el mejor concierto que he visto en luengos años, es el que interesará a más gente (no creo que os matéis por leer algo sobre Embryo).

The Police and Coz.

En el nuevo Pabellón de Deportes del Juventud de Badalona actuaron los ya míticos The Police, precedidos por el grupo madrileño Coz. Abrieron la noche los del Manzanares, con todos los temas compuestos por ellos, sin versionar a ningún inglés ni ninguna otra hierba. El tipo de rock practicado por esta gente es el típico hard-rock, bestia, esquemitado en un riff y sin ningún tipo de complicaciones técnicas. La verdad es que el nombre les va perfecto, son como una coz para los oídos, como si te estuvieran pegando martillazos en el tímpano; sin embargo fueron los teloneros adecuados para los Police. Y con estos llegó lo bueno: con evidentes signos de alcoholización salió Sting, el cantante y bajista, dispuesto a pegarnos la bronca durante un buen rato -y a fe mía que lo consiguió-, junto con el increíblemente largo Stewart Copeland a la batería, y Andy Summers a la guitarra. No dieron ninguna clase de descanso al personal, la bronca fue en aumento mientras transcurrió el concierto.

Empezaron con temas en una línea evidentemente reggae, lo que ha venido llamándose reggae blanco, conjugada con algunas gotas de punk, y dando cuerpo y tomando vida a y de la new wave. Fueron desgranando algunas de estas pequeñas perlas de su repertorio, compuesto por los L.P.'s "Outlandos d'amour" y "Reggatta de blanc", hasta llegar a la parte fuerte del concierto, cuando empezaron con "Walking on the Moon", que me atrevería a calificar de apoteósica. Con unos juegos de luces entre los focos situados por columnas y los que estaban al pie de la batería de Copeland, el tema fue transcurriendo con una fuerte carga de improvisación en su parte central. Tras "Walking on the Moon", atacaron el tema más largo del concierto (he de confesar que no lo había oído hasta entonces), y para mí, el mejor de la noche. Ahí la voz de Sting llegó a tonos realmente infernales, mientras que la guitarra de Andy Summers prevalecía por encima de todo; sólo era posible oír esa feroz Telecaster impregnando el ambiente, esa brutal rítmica cortando el aire a cada segundo, ese punteo hiriéndote el cerebro, destrozando salvajemente lo último que te queda de razón, de la razón que tenías antes de entrar en el Pabellón. Aquí fue donde la improvisación tomó un carácter de protagonismo, donde el hachero demostró su clase, tanto en rítmica como en solista (es decir, en GUITARRA), y donde el Pabellón quedó unos instantes en silencio, sin atreverse casi a respirar, para no perturbar aquellos segundos casi clasificables de sacros. Después del dichoso tema llegó el más esperado por la chusma y plebe -estaba lleno de travoltillas aquello, tú- el famoso "Message in a bottle", cuya interpretación fue también magnífica, siguiendo con el también famoso "Roxanne", historia de una prostituta, que en sus días fue censurada; perfecto. Cerraron la actuación con el tema "Reggatta de blanc", con el que Stewart Copeland y Sting disfrutaron lo suyo, llevando una sección rítmica impecable, y con el que Summers empezó a dar caña punkera. Les hicimos volver al escenario, y entonces las furias se desataron: dos temas salvajes, brutales, en la línea de antiguas brocas de aquella gente. Vuelven a desaparecer, la gente que quiere más bronca antes de irse a dormir, y los polis vuelven a salir anunciando que van a tocar lo primero que grabaron en disco. "Fall out", si no recuerdo mal, y también me acuerdo que en aquellos tiempos era el punk el que reinaba sobre la Tierra, y realmente, "Fall out" no podía

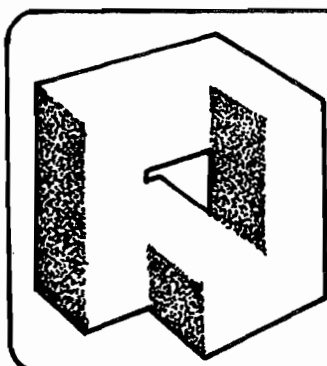
ser más fuerte ni más aplastante. Me recuerdan a los Pistols. La marcha en estos momentos es realmente insuperable, te obliga a contorsionar el cuerpo salvajemente, no te puedes quedar quieto, el ritmo es como una apisonadora, Copeland golpea su batería, la apprrea, ha de quedar destrozada, y sin parar, pasan a otro tema de sus comienzos, también en la misma línea, parando el tiempo con su densidad. Se van definitivamente del escenario, se encienden las luces, se encienden un momento y te quedas clavado en el asiento y el tipo que está a mi lado, que no para de sniffar coca. Pesado, oye, en todo el concierto no ha parado. Police son, a los 80 lo que los Stones a los 60 y los Pistols a los 70. Vale, stop.

En último lugar pensaba comentar algunos discos, pero está el maldito espacio en mi contra. Estaban esperando "Gradually going Tornado" de Bruford, "Short Stories" de John & Vangelis, el tercero de los Clash, "Dune" de Klaus Schulze, "Reggatta de blanc" de los Police y algunas maravillas más. Me quedo con el "Short Stories".

John & Vangelis. "Short Stories".

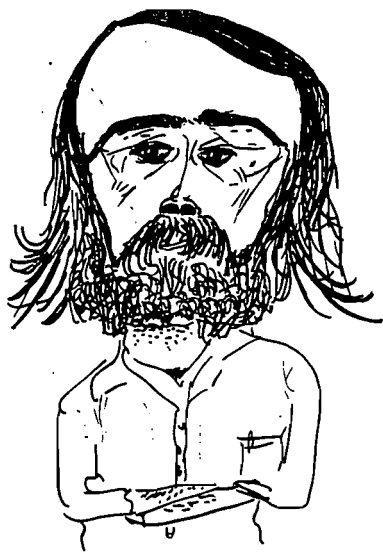
El disquete este tiene el aliciente de reunir a una de las mejores voces y uno de los mejores teclistas del campo del rock. El plático es una sucesión de breves cortes en los que Vangelis y Jon Anderson se complementa absolutamente, no dejan ningún hueco en los temas, no hace falta ningún instrumento más de los que toca Vangelis, y la voz de Anderson se ha vuelto casi perfecta -no sé por qué pongo el casi-, después de más de diez años con Yes, y por tanto abarca todo el campo necesario para cubrir lo que le ofrece Vangelis. Si alguien ha oído el tema "So long ago, so clear" del album "Heaven and Hell" de Vangelis en el que colabora Jon sabrá lo que quiero decir. Especial mención a los temas de "I hear you now" y "Thunder". A escuchar plácidamente en una tarde tranquila. Hasta la portada es una auténtica delicia. En fin, abur. En fin, abur, abur.

"Charlie Watts"
ler. B Matins

Jocs Matemàtics.

1. El nostre satèlit està habitat per criatures intel·ligents que viuen a coves subterrànies. Aquests éssers utilitzen una unitat de distància pròpia que s'anomena el "llunari". Es defineix de manera que la superfície de la Lluna és "llunaris quadrats" coincideix amb el seu volum expressat en "llunaris cúbics". Si el diàmetre de la Lluna és de 3475 Quilòmetres, quin és el valor del "llunari" en Qm?
2. Un avió vola en línia recta des de A fins a B i després torna, també en línia recta, de B a A. Viatja sempre amb l'aire en calma i mantenint al motor a un règim constant. Si bufés un fort vent de A a B i el nombre de revolucions del motor es mantingués com abans, patiria alguna modificació el temps emprat en el trajecte d'anada i tornada?

CONCURS «PLANTA · 8»

Au, concurs de "Planta-8"!!!

Aquest és un concurs obert a alumnes i professors de la facultat de física. Els membres de la redacció de la revista, els familiars, els enemics, s'hi hauran d'abstenir encara que es morin de ganes de participar-hi.

Es tracta de que endevineu a quins cèlebres professors de la facultat corresponen els quatre retrats de la plana de mà esquerra (res més fàcil, contant que estan clavadets a com són en veritat). Doneu les vostres solucions en sobre tancat a qualsevol membre de la redacció i entre els milers de cartes que ens arribaran una mà innocent en treurà una de guanyadora.

El premi: una gran caricatura de l'afortunat feta també de la mà del genial Wagens.

Respostes als jocs matemàtics

1. La superfície i el volum d'una esfera venen expressats, en unitats arbitràries, per

$$S = 4\pi r^2 \quad V = \frac{4}{3} \pi r^3$$

La condició de que el volum sigui igual a l'àrea, expressats com a potència del "llunari", ens proporciona la igualtat següent

$$4\pi r^2 = \frac{4}{3} \pi r^3$$

on r és ara en "llunaris".

D'aquesta relació surt $r = 3$ "llunaris", i com que el radi en quilòmetres val 3475 km, tenim finalment

$$1 \text{ "llunari" } = 579 \text{ quilòmetres.}$$

2. Com que el vent augmenta la velocitat de l'avió durant la primera meitat del recorregut en la mateixa quantitat en què la disminueix en el trajecte de tornada, podria pensar-se que el temps invertit en el viatge total d'anada i tornada seria el mateix. Això no és així perquè el temps durant el qual la velocitat de l'avió s'incrementa és més petit que el temps durant el qual pateix un retard. L'efecte total és, per tant, de retard. El temps total de vol amb vent de qualsevol força i direcció, sempre que es mantinguin constants, és sempre més gran que si no hi hagués vent.

